១. តើពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សគឺជាអ្វី?

យោងតាមមាត្រា ៤១ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ឆ្នាំ១៩៩៧ ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស គឺជាពន្ធប្រចាំខែកំណត់លើប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបំពេញសកម្មភាពបម្រើការងារ។

និយោជក គឺជាអ្នកមានកាតព្វកិច្ចកាត់ពន្ធពីនិយោជិត នៅពេលបើកប្រាក់បៀវត្សប្រចាំខែ។ បន្ទាប់មក និយោជកត្រូវយកពន្ធនេះទៅបង់នៅសាខាពន្ធដារខេត្ត ឬខណ្ឌ យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី20 នៃខែបន្ទាប់។

២. តើអ្វីខ្លះដែលត្រូវគិតបញ្ចូលជាប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធ?

ត្រូវរាប់បញ្ចូលជាប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធ គឺរួមមានទាំង ប្រាក់ខែ ប្រាក់បំណាច់ ប្រាក់ម៉ោងបន្ថែម ប្រាក់ប៉ះប៉ូវ និងអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមផ្សេងទៀត (ដូចជាការឲ្យម៉ូតូ ឬឡានទៅបុគ្គលិកប្រើប្រាស់ ការផ្តល់ធានារ៉ាប់រងសុខភាព ការផ្តល់ជំនួយសម្រាប់ការសិក្សារបស់កូន ជាដើម)។

លុយបុរេប្រទាន ឬលុយដែលនិយោជកឲ្យទៅនិយោជិតខ្ចី ក៏ត្រូវរាប់បញ្ចូលក្នុងប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធដែរ។ លុយនេះត្រូវបូកបន្ថែមលើប្រាក់បៀវត្ស នៅក្នុងខែដែលឲ្យខ្ចី ហើយកាត់បន្ថយពីប្រាក់បៀវត្ស ក្នុងខែដែលនិយោជិត បង់សងទៅនិយោជកវិញ។

៣. Financial Statement មានប៉ុន្មាន? មានអ្វីខ្លះ?

រួមមាន 4 គឺ

- Income Statement
- Statement of Owner's Equity
- Balance Sheet
- Statement of Cash Flow

៤. តើអ្នកណាខ្លះដែលច្បាប់កំណត់លើកលែងពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស?

យោងតាម មាត្រា ៤២ថ្មី និងមាត្រា ៤៣ នៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ឆ្នាំ១៩៩៧ ប្រាក់បៀវត្សដែលត្រូវបានលើកលែងពន្ធ រួមមាន៖

- ប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រី និងនិយោជិត នៃស្ថានទូត ឬស្ថានកុងស៊ុលបរទេស ដែលកាន់លិខិតឆ្លងដែនការ ទូត ឬលិខិតឆ្លងដែនផ្លូវការរបស់ប្រទេសនោះ

- ប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រី និងនិយោជិតបរទេស នៃអង្គការអន្តរជាតិ ឬរបស់ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសនៃរដ្ឋាភិបាលបរទេស

- សមាជិកសភា និងសមាជិកព្រឹទ្ធសភា នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៥. នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា តើអាករពិសេស ត្រូវយកលើមុខទំនិញ និងសេវាអ្វីខ្លះ? ដោយមូលហេតុអ្វីខ្លះ?

នៅពេលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អាករពិសេស ត្រូវបានប្រមូលលើមុនទំនិញ និងសេវាដូចខាងក្រោម ៖

- រថយន្ត ម៉ូតូ ប្រេងឥន្ធនៈគ្រប់ប្រភេទ ឬផលិតផលតេលសេលា ស្រាបៀរ ស្រា បារី ថ្នាំជក់ គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងសម្អាងការ ភេសជ្ជៈផ្សេងៗ សេវាលំហែកកំសាន្ត សេវាដឹកជញ្ជូនផ្លូវអាកាសសេវាទូរសព្ទ

- មូលហេតុនៃការប្រមូលអាករពិសេស គឺដើម្បីបង្កើនចំណូលលើការប្រើនប្រាស់ទំនិញ ឬសេវាដែលមានលក្ខណៈប្រណិត ឬមិនចាំបាច់ក្នុងជីវិភាពរស់នៅ ឬទំនិញដែលមានប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាននិងសុខភាព ។

៦. ប្រសិនបើអ្នកជាថ្នាក់ដឹកនាំ នៃអគ្គនាយដ្ឋានដារតើអ្នកត្រូវធ្វើដូចម្តេច ដើម្បីឱ្យចំណូលពន្ធដារកើនឡើង?

ប្រសិនជាខ្ញុំ ជាថ្នាក់ដឹកនាំនៃអគ្គនាយកពន្ធដារ ដើម្បីធ្វើឱ្យចំណូលពន្ធកើនឡើង ខ្ញុំត្រូវ ៖

- កសាងគោលនយោបាយ និងច្បាប់ស្តីពីពន្ធដារឱ្យបានល្អ

- បណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីពន្ធដារឱ្យមានសមត្ថភាព វិជ្ជាជីវៈ និងក្រមសីលធម៌ត្រឹមត្រូវក្នុងការផ្តល់សេវា

- អប់រំណែនាំឱ្យបានអ្នកជាប់ពន្ធ យល់ច្បាស់អំពីកាតព្វកិច្ច និងការបង់ពន្ធរបស់ខ្លួន

- ផ្តល់សេវាឱ្យបានល្អប្រសើរដល់អ្នកជាប់ពន្ធ
- ធ្វើសវនកម្ម ដើម្បីធានាភាពត្រឹមត្រូវ នៃការប្រកាសបង់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ
- ចាត់វិធានការក្តៅ ត្រជាក់ ដល់អ្នកជាប់ពន្ធដែលជាប់បំណុលពន្ធ ទូទាត់បំណុលឱ្យបានទាន់ពេល
- ចាត់វិធានការក្តៅ ត្រជាក់ ដល់អ្នកជាប់ពន្ធដែលជាប់ពន្ធគេចវេសមិនបង់ពន្ធជូនរដ្ឋ ។

III) Exercises

លំហាត់ទី១

លោក ហេង ដែលមានអគារបីជាន់ (E0 E1 និងE2) ទំហំ៤x១៦ម៉ែត្រនៃទំហំដីសរុបមាន ១០x៤០ម៉ែត្រ។ តម្លៃដីលើទីផ្សារក្នុងមួយម៉ែត្រការ៉េដែលត្រូវបានវាយតម្លៃដោយគណៈកម្មការវាយតម្លៃមានដូចខាងក្រោម៖

តម្លៃដី៖ ៤០០ ដុល្លារក្នុងមួយម៉ែត្រការ៉េ

ជាន់ផ្ទាល់ដី (E0)៖ ១២០ដុល្លារក្នុងមួយម៉ែត្រការ៉េ

ជាន់ទី១ (E1)៖ ៨០ដុល្លារ ក្នុងមួយម៉ែត្រការ៉េ

ជាន់ទី២ (E2) ៖ ៦៥ដុល្លារ ក្នុងមួយម៉ែត្រការ៉េ

គណនា ពន្ធលើអចលនទ្រព្យត្រូវបង់ប្រចាំឆ្នាំ (15 pts)

<u>ចម្លើយទី១</u>

តម្លៃដី៖ ៤០០ដុល្លារ x ៤០០ដុល្លារ = ១៦០,០០០ដុល្លារ

ជាន់ផ្ទាល់ដី (E0)៖ ៦៤ដុល្លារ x ១២០ដុល្លារ = ៧,៦៨០ដុល្លារ

ជាន់ទី១ (E1) ៦៤ដុល្លារ x ៨០ដុល្លារ = ៥,១២០ដុល្លារ

ជាន់ទី២ (E2)៖ ៦៤ដុល្លារ x ៦៥ដុល្លារ = ៤,១៦០ដុល្លារ

តម្លៃអចលនទ្រព្យសរុបគឺ៖ ១៧៦,៩៦០ដុល្លារ

ពន្ធអចលនទ្រព្យ = (៨០%នៃតម្លៃអចលនទ្រព្យ - ២៥,០០០ដុល្លារ) x 0.១%

= (១៤១,៥៦៨ដុល្លារ - ២៥,០០០ដុល្លារ)x 0,១% = ១១៦,៥ដុល្លារ

លំហាត់ទី២

ឈ្មោះអ្នកខ្ចីប្រាក់ ឈួន ណារី ចំនួនទឹកប្រាក់ខ្ចី $3,000, រយៈពេល 180 ថ្ងៃ

អត្រាការប្រាក់ប្រចាំខែ 2%, កាលបរិច្ឆេទខ្ចីប្រាក់ 15 Jan, 2019

Required:

ចូរបំពេញតារាងបង់រំលស់ប្រាក់ដើមថេរ និងបង់ការប្រាក់លើប្រាក់ដើមដែលនៅសល់: (15 pts)

<u>ចម្លើយទី២</u>

តារាងបង់រំលស់ប្រាក់ដើមថេរ និងបង់ការប្រាក់លើប្រាក់ដើមដែលនៅសល់:

ល,រ	កាលបរិចេទត្រូវបង់	ទឹកប្រាក់សរុបត្រូវបង់	ប្រាក់ដើមត្រូវបង់	ការប្រាក់ត្រូវបង់	ប្រាក់ដើមនៅជំពាក់
0	15-01-2019				$3000
1	06-02-2019	$544.00	$500	$44.00	2500

2	06-03-2019	546.67	500	46.67	2000
3	08-04-2019	544.00	500	44.00	1500
4	08-05-2019	530.00	500	30.00	1000
5	12-06-2019	523.34	500	23.34	500
6	14-07-2019	510.67	500	10.67	0
សរុប		3198.68	3000	198.68	0